

Добрянська У. І.

студентка IV курсу факультету іноземних мов
спеціальність середня освіта (мова і література (німецька))

Тернопільського національного педагогічного
університету імені В. Гнатюка

dobryanska.uljana@gmail.com;

науковий керівник: **Рокіцька Н. В.**

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри німецької філології

та методики навчання німецької мови

Тернопільського національного педагогічного
університету імені В. Гнатюка

МЕТОД ТАНДЕМ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ

Поняттям «інновація» позначають нововведення, новизну, зміну, введення чогось нового. Стосовно навчального середовища інновація означає введення нового в проектування цілей, змісту навчання, організацію та управління навчально-пізнавальною діяльністю, що передбачає впровадження нових форм і методів, технологій навчання, контролю, оцінювання та перевірки знань, умінь і навичок.

Вітчизняна дослідниця Гришкова Р. О. підкреслює, що основна функція інноваційного навчання – це не стільки підготовка до життя, скільки безпосереднє включення в сам життєвий процес, що можна здійснити лише за умов оволодіння прийомами саморозвитку та самоосвіти. Тобто, йдеться про реалізацію можливості – навчити людину вчитись у будь-якій ситуації. Інноваційне навчання іноземної мови передбачає відмову від переказу навчальних текстів та інших репродуктивних методів навчання та перехід до рівноправного діалогічного спілкування, моделювання реальних життєвих ситуацій, впровадження інтерактивних видів роботи: методу проєктів, мозкової атаки, кейс-методу, рольових ігор тощо [1, с.169–170].

Нові інформаційні технології – це не лише нові технічні засоби, але і нові форми та методи викладання, новий підхід до процесу навчання. Завдання вчителя полягає в тому, щоб створити умови практичного опанування мови для кожного учня, вибрати такі методи навчання, які б дозволили кожному учневі проявити свою активність, свою творчість. Завдання вчителя – активізувати пізнавальну діяльність учня в процесі вивчення іноземної мови [2, с. 16].

Найбільш продуктивним з альтернативних засобів особистісно-професійного розвитку викладачів і студентів мовних вузів є використання тандем-методу. Під тандем-методом (від англ. Tandem – велосипед для двох або трьох) розуміється спосіб вивчення іноземної мови двома партнерами з різними рідними мовами, які працюють в парі. Головною метою тандему є оволодіння мовою свого партнера в ситуації реального або віртуального спілкування,

знайомство з його особистістю, культурою країни досліджуваної мови, а також отримання інформації в різних сферах і галузях знань, які в рівній мірі цікаві тандем-партнерам [3, с. 25]. Під час занять кожен партнер по черзі виступає то в ролі «учня», що вивчає іноземну мову, то в ролі «вчителя», що є експертом своєї рідної мови.

Ідея вивчення іноземних мов в тандемі з'явилася в Німеччині наприкінці 60-х років з проєктів по німецько-французьких молодіжних обмінах. На початку 70-х була заснована «Робоча група з прикладної лінгвістики французької мови», яка на замовлення DFJG (Deutsch – Französisches Jugendwerk) розробила програму вивчення французької мови в парах. Тоді ж з'явився термін ТАНДЕМ, який позначав зустрічі вранці і у вільний час, на основі заздалегідь підготовлених матеріалів. Надалі, в 1980-х роках, в університетах Європи почали з'являтися перші тандем-курси. У 1992-1994 роках почалася робота по створенню міжнародної тандем-мережі в Інтернеті.

Сьогодні ТАНДЕМ є альтернативною формою вивчення іноземних мов, широко використовується в багатьох європейських та неєвропейських країнах, у школах, на курсах, існує безліч тандем-центрів у різних вузах, а також сайтів у мережі Інтернет, де організуються всі необхідні умови для створення тандем-пар для вивчення іноземних мов. Учасники тандем-пар підбираються на основі опитувальників, розроблених спеціально для цієї мети, де враховуються індивідуальні запити і особливості кожного, хто бажає знайти тандем-партнера для вивчення іноземної мови, наприклад: стать, вік, інтереси і захоплення, місце роботи або навчання, рівень володіння досліджуваною мовою, особиста мотивація і т. п. Через центри і сайти з пошуку тандем-партнерів створюються контакти між бажаними вивчати іноземну мову. Такі сайти орієнтовані здебільшого на німецьку та англійську мови. Це пояснюється тим, що тандем-метод з'явився і сформувався саме в Німеччині, тому найбільш розроблений для німецької мови, а також тим, що метою більшості тих, хто вивчає іноземну мову є саме англійська, як міжнародна мова. Однак існують і міжнародні мережі з пошуку тандем-партнера.

Після створення тандем-пари процес навчання може бути різним, залежно від форми організації тандем-центру або побажань самих тандем-партнерів. Існують такі форми навчання:

1) індивідуальна – учасники обираються, враховуються індивідуальні особливості та потреби (вік, мотивація, стать, рівень знань, захоплення);

2) колективна – зміст і стратегія роботи обирається в залежності від учасників тандем-курсу [4, с. 45].

Застосування методу тандем можливе на будь-якому етапі вивчення іноземних мов та є ефективним способом формування соціокультурної та соціолінгвістичної компетенцій. Тандем-технології сприяють формуванню вмінь вільного спілкування у природному мовному середовищі. Їх потенціал на цей час значно збільшився за рахунок використання інформаційно-комунікаційних технологій. Учасники методу знайомляться з культурними особливостями свого партнера, його звичками, традиціями, нормами та

етикетом й формують уміння розуміти їх та застосовувати в процесі комунікації, а також представляти рідну країну та культуру.

Література

1. Гришкова Р. О. Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей: монографія / Раїса Олександрівна Гришкова. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. 424 с.
2. Депчинська І. А. Впровадження інноваційних технологій навчання (на прикладі вивчення угорської та чеської мов): методичні рекомендації / Депчинська І. А., Марфинець Н. В., Опачко М.В. Ужгород: УжНУ, 2016. 43 с.
3. Квартник Я. А. Розвиток соціокультурної компетенції крізь призму тандем-технологій. *Київський науково-педагогічний вісник*. 2017. №11. С. 24–28.
4. Кравчина Т. В. Тандем-метод як один із способів інтенсивного вивчення іноземної мови та формування іншомовної комунікативної компетенції. *Фізико-математична освіта: науковий журнал*. 2016. Вип. 4 (10). С. 45–48.

УДК 378.14.032

Доманюк О.М.

кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка
domanukoksana@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми, її зв'язок із важливими завданнями.

Дошкільна освіта на сучасному етапі свого розвитку потребує оновлення, удосконалення, нових підходів. Дитина передшкільного віку третього тисячоліття – це нова креативна та творча особистість, на формування якої впливають різноманітні соціальні, природні, екологічні, інформаційні та інші фактори. Аналіз освітнього процесу, побудованого на гуманістичних засадах партнерської взаємодії, свідчить про відчутні труднощі в реалізації індивідуального, компетентнісного підходу до формування особистості. В умовах закладу дошкільної освіти зазначене можна реалізувати за допомогою сучасних інноваційних освітніх технологій. Сьогодні очевидно, що традиційна освіта, спрямована на передачу знань, умінь і навичок, не встигає за темпами їх зростання. Впродовж останніх років відбувається еволюція змісту форм і методів навчання, яка стимулює до розроблення і впровадження новітніх освітніх технологій. Згідно Законів України «Про освіту» [6], «Про дошкільну освіту» [5] визначальною складовою формування освіти є оновлення її змісту. Цей процес не повинен бути стихійним, а потребує певного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволяє стверджувати, що серед учених, які вели дослідження у цьому напрямі, варто згадати праці